Rok III. **Nr. 5.**

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO

ORGAN RADY SZKOLNEJ OKRĘGOWEJ ŁÓDZKIEJ

Łódź, dnia 20 maja 1929 r.

TREŚĆ:

DZIAŁ NIEURZĘDOWY:

53
OKÓLNIK
Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 8 maja 1929 r. Nr II. 12218/29

do Nauczycielstwa Szkół Średnich i Zakładów Kształcenia Nauczycieli w sprawie kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli.

Czyniąc zadość istotnej potrzebie szkolnictwa oraz uwzględniając życzenia, niejednokrotnie wyrażane przez nauczycielstwo, organizuję w roku bieżącym w miesiącu lipcu dziesięc kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli.

Wszystkie kursy rozpoczną się we wtorek, 2 lipca, zakończą się w sobotę, 27 lipca, z wyjątkiem kursu biologicznego w Augustowie, który rozpocznie się we środę, dnia 10 lipca, a skończy się w sobotę, dnia 3-go sierpnia. Kursy przeznaczone są przedewszystkiem dla nauczycieli kwalifikowanych, w miarę wolnego miejsca przyjmowani jednak będą także nauczyciele niekwalifikowani szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli, a nawet nauczyciele innych szkół.

Kursy nie będą miały charakteru przygotowawczych do egzaminów nauczycielskich, natomiast celem ich będzie:

a) umożliwienie nauczycielstwu rozszerzenia naukowych horyzontów i nawiązania łączności z ludźmi i środowiskami pracy naukowej;

b) zapoznanie z nowszemi wynikami badań w danej dziedzinie, przyczem tematy, mające bezpośredni lub pośredni związek z terenem pracy nauczycielskiej będą miały oczywiście pierwszeństwo;

c) omówienie zagadnień dydaktycznych w związku z programem.

Kierownikami naukowo-organizacyjnymi oraz prelegentami będą wybitni fachowcy, przeważnie profesorowie szkół akademickich.

Przy kursach czynne będą pracownie naukowe i bibljoteki, w związku z kursami odbywać się będą liczne ćwiczenia i wycieczki naukowe, a kierownicy naukowi udzielać będą uczestnikom rad i wskazówek w sprawie dalszej pracy naukowej i pedagogicznej.

Nauczyciele szkół średnich i zakładów kształcenia nauczycieli mogą również zapisywać się na kursy dla nauczycieli szkół powszechnych, zwłaszcza na t. zw. kursy artystyczno - techniczne. Rozkład tych kursów ogłoszony jest w Nr. 5 Dziennika Urzędowego Ministerstwa.

Uczestnicy zapisani na kursy będą mieli na żądanie zapewnione bezpłatne kwatery oraz utrzymanie po cenach możliwie przystępnych. Kierownictwo administracyjne kursów dbać będzie o zorganizowanie dla słuchaczy życia towarzyskiego i rozrywek kulturalnych.

Zapisywać się na kursy należy przy pomocy wydanych przez Ministerstwo specjalnych kart wpisowych, które w cenie po 10 gr. za sztukę będą do nabycia w księgarni Książnicy-Atlasu T. N. S. W. w Warszawie, Nowy-Świat 59, oraz w biurach Zarządów Głównych organizacyj nauczycielskich. Wpisowe wynosi 20 zł. i przeznaczone jest do dyspozycji rady gospodarczej kursu na pokrycie części wydatków organizacyjnych.

Karty wpisowe należy przesyłać bezpośrednio do Kuratorjum, na którego terenie kurs ma się odbyć, kwotę zaś na pokrycie wpisowego równocześnie pod adresem tegoż Kuratorjum względnie Kasy Skarbowej w siedzibie Kuratorjum, posługując się w tym celu przekazem lub czekiem P. K. O.

Na odwrocie czeku P. K. O., względnie na odcinku przekazu pocztowego należy wyraźnie wymienić, że kwota stanowi wpisowe na kursy wakacyjne i że wpłynąć winna „na depozyt Kuratorjum".

Liczba słuchaczy będzie ograniczona w związku z pojemnością sal wykładowych i pracowni, dlatego też zapisów należy dokonywać jak najrychlej, w każdym razie przed dniem 16 czerwca 1929 r.

Zawiadamiając o powyższem nauczycielstwo, wyrażam nadzieję, że liczne zapisy na tegoroczne kursy dowiodą istotnej chęci kształcenia się wśród nauczycielstwa i umożliwią władzom szkolnym podjęcie takiej samej akcji w roku przyszłym w szerszych jeszcze rozmiarach.

Spis i tematy projektowanych kursów dołączam.

Minister
(—) Sł. Czerwiński.

Dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich oraz Nauczycielstwu w Okręgu

do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) G. M. Szulc
Naczelnik Wydziału.

K. O. S. Ł. Nr. O. 9554/29
16 maja 1929 r.

W Y K A Z

kursów wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli w r. 1929

Kursy I — IX odbędą się w czasie od dnia 2 do 27 lipca 1929 r., kurs X od 10 lipca do 3 sierpnia.

Uwaga. Spis niniejszy jest prowizoryczny i może ulec jeszcze nieznacznym zmianom.

I. Okrąg Szkolny Adres na zapisy Siedziba kursu	II. Przedmiot i kierownik naukowo-organizacyjny Tematy i wykładający	III. U W A G I
Kraków Kraków, Kuratorjum Okr. Szkolnego. Konto Kasy Skarbowej P.K.O. Nr. 402112. Kurs w Krakowie.	I. **Języka polskiego. Prof. dr. Witold Taszycki.** 1. Romantyzm polski, jego dzieje, znaczenie i przegląd sądów o jego wartości — prof. dr. Pigoń (Wilno). 2. Literatura polska XX w. — prof. dr. Bielak (Kraków). 3. Znaczenie polskiej geografji wyrazowej — prof. dr. Nitsch (Kraków). 4. Życie wyrazów — prof. dr. Lehr-Spławiński (Lwów). 5. Interpretacja językowa tekstów literackich (ćwiczenia) — prof. dr. Taszycki (Wilno). 6. Zagadnienia wzorowej wymowy polskiej — prof. dr. Benni (Warszawa). 7. Niektóre zagadnienia metodyczne w związku z programem nauczania — prof. dr. Klemensiewicz (Kraków).	Główny nacisk położony będzie na kursie: z literatury na nowe badania z epoki romantyzmu oraz na literaturę najnowszą, z języka zaś na interpretację językową tekstów literackich.

I. Okrąg Szkolny Adres na zapisy Siedziba kursu	II. Przedmiot i kierownik naukowo-organizacyjny Tematy i wykładający	III. U W A G I
Kraków	II. **Języka niemieckiego. Dyrektor Juljusz Ippoldt.**	
j. w.	1. Wymowa języka niemieckiego na tle fonetyki polskiej — prof. dr. Benni (Warszawa). 2. Die neuesten Strömungen der deutschen Literatur — Lektor Dr. Doubek (Wilno). 3. Methodologie der deutschen Literaturwissenschaft — Dr. Doubek (Wilno). 4. Erklärung ausgewählter deutscher Meisterwerke — Dr. Doubek (Wilno). 5. Polonismen in der deutschen Sprache — dyrektor Ippoldt (Kraków). 6. Schwierigkeiten der deutschen Sprache — dyrektor Ippoldt (Kraków). 7. Wzajemne oddziaływanie kultury niemieckiej i polskiej w świetle zapożyczeń językowych, prof. dr. Kleczkowski (Poznań). 8. Niektóre zagadnienia dydaktyczne w związku z programem — wizytator dr. Jakóbiec (Kraków). 9. Kulturfragen der Gegenwart in Deutschland — Prof. Dr. Łempicki (Warszawa).	Celem kursu będzie zapoznanie słuchaczy z literaturą i kulturą Niemiec współczesnych oraz rozpatrzenie trudności językowych i metodycznych w związku z nauką szkolną. Wykłady odbywać się będą przeważnie w języku niemieckim.
Kraków	III. **Psychologji i pedagogiki. Prof. Dr. Stefan Szuman.**	
j. w.	1. Psychologja uwagi. — Prof. Dr. Heinrich (Kraków).	Kurs przeznaczony jest przedewszystkiem dla nauczycieli pedagogiki i prope-

I. Okrąg Szkolny Adres na zapisy Siedziba kursu	II. Przedmiot i kierownik naukowo-organizacyjny Tematy i wykładający	III. UWAGI
	2. Z dziedziny magicznych zachowań się dzieci i młodzieży. — Prof. Dr. Błachowski (Poznań). 3. Postawa zależna u wychowanka. — Prof. Dr. Mysłakowski (Kraków). 4. Wybrane zagadnienia z socjologji wychowania. — Prof. Dr. Mysłakowski (Kraków). 5. Nowoczesne kierunki w psychologji a pedagogika. — Prof. Dr. Szuman (Kraków). 6. Badanie inteligencji u dzieci i młodzieży (wykłady i ćwiczenia) — Prof. Dr. Szuman (Kraków). 7. Z psychopatologji wychowanka — Doc. Dr. Zieliński (Kraków).	deutyki filozofji, pozatem jednak także dla ogółu nauczycieli, interesujących się psychologją i nauką o wychowaniu. Ćwiczenia w pracowni prof. d-ra Szumana odbywać się będą przed południem; wykłady (przeważnie w godzinach popołudniowych) dostępne będą także dla słuchaczy dwu innych kursów w Krakowie.
	IV. **Geograficzny. Prof. Dr. Eugenjusz Romer.**	
Lwów Lwów—Kuratorjum. Konto Kasy Skarbowej P.K.O. Nr. 38001. Kurs we Lwowie.	1. Nowe problemy antropogeografji. — Prof. Dr. Romer (Lwów). 2. Zagadnienia geografji gospodarczej. — Doc. Dr. Zierhoffer (Lwów). 3. Problemy morfologji ziem polskich. — Adjunkt Uniw. Dr. Czyżewski (Lwów). 4. Przegląd literatury kartograficznej. — Asystent Uniw. Dr. Wąsowicz (Lwów). 5. Zagadnienia metodyki geografji. — Dr. Pollaczkówna (Lwów). 6. Ćwiczenia kartograficzne. — Lektor Szumański (Lwów).	Kurs ma na celu zaznajomienie z nowemi wynikami badań z różnych działów geografji. Z wykładami związane są ćwiczenia praktyczne w pracowni d-ra Romera. Kurs będzie połączony z wycieczkami.

I. Okrąg Szkolny Adres na zapisy Siedziba kursu	II. Przedmiot i kierownik naukowo-organizacyjny Tematy i wykładający	III. U W A G I
	7. Ćwiczenia fizjograficzne. — Adjunkt Uniw. Dr. Czyżewski (Lwów). 8. Ćwiczenia antropogeograficzne.—Doc. Dr. Zierhoffer (Lwów).	
Poznań Kurs w Wągrowcu. Konto Kasy Skarbowej w Poznaniu P. K. O. Nr. 201080.	V. **Fizyko - chemiczny. — Instruktor p. Władysław Michalski.** (przedewszystkiem dla nauczycieli zakładów kształcenia nauczycieli). 1. Zasadnicze zjawiska i pojęcia chemiczne w związku z programem nauczania w seminarjum. — Instruktor Michalski (Warszawa). 2. Wybrane zagadnienia z dziedziny fizyki, zwłaszcza w zastosowaniu do programu seminarjów.— Mjr. Dr. Sachs (Warszawa). 3. Przegląd najnowszych badań z dziedziny fizyki. — Mjr. Dr. Sachs (Warszawa).	Duży nacisk położony będzie na ćwiczenia w pracowniach szkolnych.
Toruń Toruń — Kuratorjum. Kurs w Toruniu. Konto Kasy Skarbowej w Toruniu P. K. O. Nr. 38329.	VI. **Historyczny. — Prof. Dr. Stanisław Arnold. Pomorze i Bałtyk.** 1. Geografja historyczna Pomorza — prof. dr. Arnold (Warszawa). 2. Dzieje polityczne Pomorza. — Prof. Dr. Wojciechowski (Poznań). 3. Dzieje polityczne Pomorza od pokoju toruńskiego. — Prof. Dr. Sobieski (Kraków).	Kurs przeznaczony jest dla nauczycieli historji i geografji. Celem jego jest pogłębienie wiadomości z dziejów walk Polski o obronę dostępu do morza oraz z dziejów politycznych i społeczno - gospodarczych Pomorza, a mianowicie ze względu na ko-

I. Okrąg Szkolny Adres na zapisy Siedziba kursu	II. Przedmiot i kierownik naukowo-organizacyjny Tematy i wykładający	III. U W A G I
	4. Stosunki gospodarczo - społeczne. — Prof Dr. Arnold (Warszawa). 5. Z dziejów oświaty na Pomorzu. — Doc. Dr. Tync (Toruń). 6. Niektóre problemy metodyczne z dziedziny nauczania historji. — Dr. Wisława Knapowska (Poznań).	nieczność szerokiego ich uwzględnienia w nauczaniu historji w szkołach.
Warszawa	VII. **Filologiczny. — Dr. Stanisław Seliga.**	
Warszawa — Kuratorjum. Konto Kasy Skarbowej w Warszawie P. K. O. Nr. 38211. Kurs w Warszawie.	1. Historja kultury klasycznej (z uwzględnieniem wyników najnowszych badań) — Prof. Dr. Zieliński (Warszawa). 2. Forum Romanum (wyniki ostatnich badań). — Prof. Dr. Oko (Wilno). 3. Dzisiejszy stan badań nad epiką i liryką epoki archaicznej. — Prof. Dr. Sinko (Kraków). 4. Przegląd nowszych badań w dziedzinie archeologji i sztuki starożytnej w związku z potrzebami nauki filologji w gimnazjach. — Dr. Gostkowski, Zast. Prof. Uniwersytetu (Kraków). 5. Zagadnienia metodyki nauczania filologji klasycznej. — Doc. Dr. Skimina (Kraków).	Szeroko potraktowane będą nowsze wyniki badań nad kulturą starożytną w związku z wymaganiami programu nauczania.
Warszawa	VIII. **Fizyczny. — Prof. Dr. Stefan Pieńkowski.**	
j. w.	1. Teorja względności. — Prof. Dr. Weyssenhoff (Wilno).	Celem kursu jest zapoznanie słuchaczy z wynikami najnowszych badań nauko-

I. Okrąg Szkolny Adres na zapisy Siedziba kursu	II. Przedmiot i kierownik naukowo-organizacyjny Tematy i wykładający	III. UWAGI
	2. Fizyka fal elektromagnetycznych. — Prof. Dr. Jezierski (Kraków). 3. Podstawy teorji kwantów. — Prof. Dr. Loria (Lwów). 4. Nowe dziedziny widma. — Prof. Dr. Ziemecki (Warszawa). 5. Świecenia wzbudzone przez promieniowanie. — Dr. Kapuściński (Warszawa). 6. Fizyka promieni Roentgena. — Prof. Dr. Pieńkowski (Warszawa). 7. Budowa atomu i cząsteczki. — Prof. Dr. Pieńkowski (Warszawa). 8. Ćwiczenia w pracowni uniwersyteckiej w związku z wykładami. — Prof. Dr. Pieńkowski (Warszawa). 9. Ćwiczenia praktyczne z metodyki nauczania fizyki. — Dyr. Dr. L. Paczóski (Warszawa).	wych i z kierunkami badań współczesnej fizyki oraz z niektóremi nowszemi metodami laboratoryjnemi, przyczem na zajęcia praktyczne w pracowni uniwersyteckiej oraz na ćwiczenia metodyczne w pracowni szkolnej przeznacza się około połowy rozporządzalnego czasu.
Warszawa Warszawa — Kuratorjum. Konto P. K. O. Okręgowej Kasy Skarbowej w Warszawie Nr. 33211. Kurs w Warszawie.	IX. **Matematyczny. — Prof. Dr. Stefan Straszewicz.** 1. Zarys teorji mnogości. — Prof. Dr. Sierpiński (Warszawa). 2. Arytmetyka teoretyczna. — Doc. Dr. Tarski (Warszawa). 3. Aksjomatyka geometrji. — Doc. Dr. Nikodym (Kraków).	Zadaniem kursu jest zapoznanie słuchaczy ze współczesnem ujęciem naukowem podstawowych pojęć matematycznych, zwłaszcza z nowożytną aksjomatyką arytmetyki i geometrji. Uwzględniony zostanie również związek poruszonych tematów z

I. Okrąg Szkolny Adres na zapisy Siedziba kursu	II. Przedmiot i kierownik naukowo-organizacyjny Tematy i wykładający	III. U W A G I
	4. Przekształcenia geometryczne. — Doc. Dr. Sachs (Warszawa).	materjałem szkolnym. Wykłady będą połączone z ćwiczeniami.
	5. Wybrane zagadnienia z matematyki elementarnej z wyższego stanowiska. — Prof. Dr. Straszewicz (Warszawa).	
Warszawa	X. **Biologiczny. — Prof. Władysław Szafer.** **Las jako asocjacja.**	
Kurs w Augustowie. woj. Białostockie. Konto Kasy Skarbowej w Warszawie P. K. O. Nr. 33211.	1. Zagadnienia ekologiczne i związane z niemi zjawiska fizjologiczne, obserwowane w życiu roślinności leśnej. — Prof. Dr. Szafer (Kraków).	Kurs odbędzie się w miejscowości lesistej, podstawą pracy będą wycieczki. Celem kursu jest zaznajomienie z zasadami fitosocjologji (socjologji roślin) na przykładzie asocjacyj leśnych oraz zdobycie pewnej ilości obserwacyj w naturze z dziedziny ekologji, co niewątpliwie ułatwi uczestnikom kursu w przyszłości prowadzenie szkolnych wycieczek przyrodniczych.
	2. Owady i ptaki leśne; ich znaczenie w gospodarce lasu. — Prof. Br. Simm (Cieszyn) i prof. Sokołowski (Rawicz).	
	3. Wskazówki metodyczne w sprawie celowego wyzyskania wycieczek przyrodniczych w nawiązaniu do tematu kursu. (Wszyscy trzej wymienieni prelegenci).	

54

OKÓLNIK
Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 10 kwietnia 1929 r. Nr. I. R. 4039|29

w sprawie nieprawidłowego kasowania znaczków stemplowych.

I. Ministerstwo Skarbu — powołując się na „Instrukcję w sprawie opłat stemplowych od pism, wiążących się z umowami, zawieranemi przez urzędy państwowe oraz przez zakłady i przedsiębiorstwa państwowe", ogłoszoną w numerze 287 Monitora Polskiego z dnia 13 grudnia 1928 r. — zawiadomiło okólnikiem L. D. V. 1404/6/29 z dnia 13/III. r. b., że w myśl §§ 25 i 28 tej instrukcji — w razie uiszczenia **znaczkami stemplowemi** opłaty stemplowej od rachunków, pokwitowań i innych pism, stwierdzających wykonanie umowy — znaczki te (poza przypadkami wydania rachunku z księgi grzbietowej) mają być skasowane a) bądź przez przepisanie początkowemi lub końcowemi wyrazami tekstu, b) bądź przez przepisanie datą skasowania oraz nazwiskiem lub firmą kasującego.

Wobec tego, że bardzo często są przedstawiane urzędom państwowym oraz przedsiębiorstwom państwowym rachunki i pokwitowania, zaopatrzone w znaczki stemplowe, skasowane w sposób inny, niż wyżej podany, w szczególności: przez przekreślanie na krzyż, tylko datą, tylko nazwiskiem, — proszę o wydanie zarządzeń, aby na przyszłość były ściśle przestrzegane przepisy o kasowaniu znaczków stemplowych, w razie zaś przedstawienia rachunków i pokwitowań, zaopatrzonych w znaczki stemplowe nieskasowane lub skasowane nieprawidłowo, należy żądać od strony prawidłowego skasowania, względnie uzupełnienia, znajdującej się na znaczku, ale niedostatecznej klauzuli skasowania.

Rachunki i pokwitowania, zaopatrzone w znaczki skasowane nieprawidłowo, a załatwione już przez urzędy państwowe i zakłady względnie przedsiębiorstwa państwowe, którym przedłożone zostały przed otrzymaniem niniejszego zarządzenia, kwestjonowane nie będą.

II. Ministerstwo Skarbu stwierdziło jednocześnie, że liczne urzędy państwowe nie przestrzegają postanowień § 166 rozporządzenia z dnia 20 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 713) o kasowaniu znaczków stemplowych na podaniach, a w szczególności stwierdzono:

1) że urzędnik biura podawczego wyciska pieczęć urzędową w ten sposób, że cała znajduje się na znaczku stemplowym, jakkolwiek w myśl powołanego przepisu, powinna się znajdować: część pieczęci na znaczku, część zaś poza nim na papierze,

2) że urzędnicy, którym jest poruczone załatwienie podania, nie pamiętają o przepisie, zawartym w ustępie przedostatnim powołanego § 166, i nie kasują znaczków stemplowych ponownie zapomocą wypisania daty skasowania atramentem. Powyższe zaniedbania ułatwiają powtórne użycie znaczków stemplowych, a zatem zachęcają do zdzierania znaczków z akt urzędowych, co stwierdził już wielokrotnie Oddział Ekspertyz Państwowych Zakładów Graficznych.

Wymieniony Oddział Ekspertyz zwrócił też uwagę Ministerstwu Skarbu na to, że znaczki stemplowe naklejane są często w ten sposób, iż część jednego znaczka zaklejona jest przez znaczek drugi. Co do tych przypadków Oddział Ekspertyz stwierdził wielokrotnie, że na zakrytej części znaczka znajdowały się ślady poprzedniego skasowania.

Podając powyższe do wiadomości, proszę o wydanie zarządzenia, aby na przyszłość były ściśle przestrzegane postanowienia § 166 rozporządzenia z dnia 20 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 123, poz. 713) o kasowaniu znaczków stemplowych na podaniach, w razie zaś nasuwającego się podejrzenia, że nastąpiło powtórne użycie znaczka stemplowego, były wystosowywane do urzędu skarbowego zawiadomienia, przewidziane w § 76 powołanego rozporządzenia, z dołączeniem do zawiadomienia zakwestjonowanego pisma.

Naczelnik Wydziału
(—) A. Nowak

PP. Inspektorom Szkolnym oraz Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek

w związku z okólnikiem tutejszym, ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Okr. Szk. Łódzkiego Nr. 2 z 1928 r., poz. 19, — do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Naczelnik Wydziału
(—) G. M. Szulc

K. O. S. Ł. Nr. O. 7320/29
22 kwietnia 1929 r.

55

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 29 kwietnia 1929 r. Nr. I. 4944|29

w sprawie równowagi budżetów miesięcznych.

Z uwagi na to, że miesiące wiosenne i letnie słabsze są pod względem dochodowym wskutek zmniejszonych wpływów z danin publicznych, a właśnie na te miesiące przypadają roboty sezonowe, powodujące wzmożone wydatki ze Skarbu Państwa, Ministerstwo Skarbu, chcąc umożliwić przedewszystkiem ukończenie już rozpoczętych robót, zarządziło wstrzymanie względnie ograniczenie tych wydatków, które bez dotkliwej szkody dla biegu życia państwowego mogą być przesunięte na okres jesienny, a przedewszystkiem wstrzymanie się od zaciągania nowych zobowiązań, powodujących płatność ze Skarbu Państwa.

Powyższe podaję do wiadomości i zastosowania we wszystkich władzach, urzędach i zakładach podległych.

Minister
(—) Sł. Czerwiński.

Do P. P. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek w Okręgu.

Kuratorjum podaje powyższe zarządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) G. M. Szulc
Naczelnik Wydziału.

K. O. S. Ł. Nr. O. 8860/29
15 maja 1929 r.

56

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 4 maja 1929 r. Nr. I. R. 5351/29

w sprawie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego funkcjonarjuszy państwowych i samorządowych.

Ministerstwo Skarbu, na zasadzie art. 120, ustęp drugi ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 58 z r. 1925, pozycja 411), okólnikiem L. D. V. 2344/2 z dnia 25 kwietnia 1929 r. odroczyło po koniec roku 1929 pobieranie podatku dochodowego od dodatku mieszkaniowego, wypłacanego funkcjonarjuszom państwowym i komunalnym, a temsamem uchyliło okólnik swój z dnia 22 marca 1929 r. L. D. III. 671/1/ (N. I. R. 4090 z dnia 3. IV. 1929 r.) w tej części, w której polecono, poczynając od dnia 1 maja 1929 r., włączać do podstawy wymiaru podatku dochodowego, potrącanego w myśl działu II powołanej ustawy, kwoty wypłacanego dodatku mieszkaniowego.

W związku z powyższem należy w dalszym ciągu wyłączać z podstawy opodatkowania kwoty przypadającego do wypłaty funkcjonarjuszom państwowym i komunalnym dodatku mieszkaniowego, obliczony zaś i pobrany w dniu 1 maja 1929 r. z powyższego tytułu podatek dochodowy należy zwrócić przy wypłacie uposażenia służbowego w dniu 1 czerwca 1929 r.

Wkońcu nadmienia się, że niedobrane na skutek niniejszego zarządzenia kwoty podatku dochodowego, przypadające od dodatku mieszkaniowego, umorzone zostaną w drodze art. 126 powołanej na wstępie ustawy po upływie bieżącego roku kalendarzowego.

Powyższe podaję do wiadomości i stosowania.

Naczelnik Wydziału
(—) A. Nowak

P. P. Inspektorom Szkolnym, Dyrekcjom i Kierownictwom wszystkich szkół państwowych oraz ogółowi Nauczycielstwa w Okręgu

do wiadomości.

Jednocześnie wyjaśniam, że treść okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 22 marca 1929 r. została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Okr. Szk. Łódzkiego Nr. 4 z 1929, poz. 42.

Naczelnik Wydziału
(—) G. M. Szulc

K. O. S. Ł. Nr. O. 8972/29
8 maja 1929 r.

57

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 7 maja 1929 r. Nr. II. 10841/29

w sprawie taks szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących.

Z działu 5 budżetu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za rok 1929/30 skreślone zostały opłaty uczniów, przewidziane w § 6 z tytułu sprzedaży druków, oraz przewidziane w § 14 poz. 1 i 2

taksy wstępne i taksy egzaminacyjne, pozostawione zostały natomiast preliminowane w § 14 poz. 3 taksy za duplikaty świadectw.

Wobec tego od dnia 1 kwietnia 1929 r. należy zaniechać wogóle pobierania od uczniów państwowych szkół średnich ogólnokształcących opłat za druki szkolne, zwłaszcza wobec okoliczności, że druki te zakupywane są z uiszczanej przez uczniów taksy administracyjnej.

Taks, wyszczególnionych w punktach 1, 6, 7 i 8 tutejszego okólnika z dnia 31 stycznia 1928 r. Nr. II-1503/28, od 1 kwietnia 1929 r. nie należy wpłacać na wyżej wymieniony dochód budżetowy, lecz zarówno szkoły państwowe jak i **prywatne** oraz **eksterni** winni za pośrednictwem P. K. O. taksy te przekazywać do Centralnej Kasy Państwowej na fundusz specjalny „Taksa administracyjna" do dyspozycji Ministerstwa W. R. i O. P.

Funduszu stąd powstałego używać będzie Ministerstwo W. R. i O. P. na opłacenie komisyj egzaminacyjnych, przekazując Kuratorjum odpowiednie kwoty, a to wobec okoliczności, że preliminowana kwota w § 8, poz. 2 działu 5 budżetu Ministerstwa W. R. i O. P. okazuje się niewystarczającą. Obowiązkiem Kuratorjów będzie jednak uwiadamiać Ministerstwo o wysokości sum, które z powyższego tytułu wpłacone będą do funduszu specjalnego „Taksa administracyjna". Uwiadomienia te nadsyłać należy w pierwszych dniach lipca, grudnia, oraz kwietnia każdego roku.

Sposób pobierania i wpłacania do kas skarbowych taks za duplikaty świadectw na § 14 poz. 3 działu 5 budżetu Ministerstwa W. R. i O. P. pozostaje aż do 31 lipca 1929 r. niezmieniony.

Stosowne zarządzenia w myśl powyższego należy wydać bezwłocznie dyrekcjom szkół średnich ogólnokształcących.

Dyrektor Departamentu (—) W. Żłobicki.

Do Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu.

W związku z podanym wyżej okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 maja 1929 r. Nr. II. 10841/29 wyjaśniam, co następuje:

Począwszy od dnia 1 kwietnia 1929 r., nie należy wpłacać do Kas Skarbowych na dochód budżetu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (rachunek Kuratorjum Okr. Szkolnego Łódzkiego) następujących taks:

1) **taksy wstępnej,** pobieranej po 3 zł. od uczniów, wstępujących po raz pierwszy do państwowej szkoły średniej;

2) **taksy za egzamin dojrzałości** w szkołach średnich państwowych i prywatnych, pobieranej po 12 zł. od ucznia;

3) **taksy za pełny egzamin dojrzałości dla eksternów** po 60 zł.;

4) **taksy za uzupełniający egzamin dojrzałości dla eksternów** po 15 zł.

Rzeczone taksy należy odtąd **wpłacać wyłącznie tylko za pośrednictwem Urzędów Pocztowych do P. K. O. na konto czekowe 30110** (właściciel konta Centralna Kasa Państwowa).

W celu ewentualnego uniknięcia omyłek przy księgowaniu wpłat winni wpłacający na blankietach nadawczych P. K. O. w części przeznaczonej na korespondencję wypisać **czytelnie:**

a) nazwę funduszu, na który wpłaca się należność, t. j. Fundusz specjalny — „Taksa administracyjna" do dyspozycji Ministerstwa Wyznań Rel. i Ośw. Publ.;

b) za ilu uczniów oraz jakiego rodzaju taksy się wpłaca. Jako dowód uiszczenia opłaty służyć będzie odtąd odcinek blankietu nadawczego P. K. O.

Wobec konieczności uwiadamiania Ministerstwa o wysokości wpłat na rachunek funduszu specjalnego „Taksa administracyjna" — Kuratorjum poleca Dyrekcjom przedkładać do dnia 31 marca, 30 czerwca i 30 listopada każdego roku wykaz uczniów obowiązanych do uiszczenia taksy wstępnej (w szkołach państwowych) i taksy za egzamin dojrzałości (w szkołach państwowych i prywatnych).

Nadto Kuratorjum oznajmia, że z pośród taks wyszczególnionych w okólniku Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. II. 1503/28 z dnia 31. I. 1928 r. (Dziennik Urzędowy Kuratorjum O. S. Ł. Nr. 2 z 1928 r. poz. 14) należy obecnie wpłacać **do Kasy Skarbowej** na dochód Ministerstwa W. R. i O. P. (rachunek Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego) tylko:

1) taksy za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego po 5 zł.;

2) taksy za wydanie duplikatu świadectwa dojrzałości po 10 zł.

K. O. S. Ł. Nr. II. 9453/29.
18 maja 1929 r.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) G. M. Szulc
Naczelnik Wydziału.

58

OKÓLNIK

Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 10 maja 1929 r. Nr. II. 12926/29

w sprawie wakacyjnego kursu języka niemieckiego w Wiedniu dla nauczycieli szkół powszechnych.

Bratnia Pomoc słuchaczy Wyższego Kursu Nauczycielskiego w Warszawie zamierza zorganizować dla nauczycieli szkół powszechnych 4-tygodniowy kurs wakacyjny języka niemieckiego w Wiedniu w lipcu 1929 roku.

Zarząd Bratniej Pomocy zawiadomił Ministerstwo, że w tym celu porozumiał się z odpowiedniemi czynnikami miasta Wiednia i uzyskał ich pomoc.

Program kursu ma objąć: fonetykę, historję literatury i kultury okresu klasycznego i współczesną, ujętą monograficznie, metodykę nauczania języka, najważniejsze działy reformy szkolnictwa powszechnego w Wiedniu oraz ćwiczenia w mowie, czytaniu i piśmie.

Wykładać będą wybitni fachowcy oraz między innymi twórcy wiedeńskiej reformy szkolnej.

Całkowity koszt utrzymania wyniesie 120 szylingów, opłata za kurs około 100 szylingów, koszta podróży (zbiorowej 3 klasą, w obie strony Warszawa—Wiedeń) oraz paszportu na osobę 115 zł., czyli w sumie 380—400 złotych.

Rada Szkolna miasta Wiednia uzależnia organizację kursu od udziału conajmniej 40 osób.

Zgłaszać mogą się nauczyciele (lki) publicznych i prywatnych szkół powszechnych. **Konieczne** jest władanie językiem niemieckim powyżej kursu elementarnego.

Zarząd Bratniej Pomocy kładzie nacisk na to, by uczestnikami były osoby świadome, że zwarta grupa polska, przebywająca na obcym terenie, stanowi temsamem reprezentację polskości.

Ministerstwo uważa inicjatywę Zarządu Bratniej Pomocy za celową i pożyteczną. Zechce przeto Kuratorjum zawiadomić nauczycielstwo o projektowanym kursie i zachęcić je do wzięcia w miarę możności udziału.

Wobec braku odpowiednich kredytów pomoc finansowa Ministerstwa nie będzie możliwa.

W sprawie poszczególnych paszportów ulgowych zastrzegam sobie decyzję na wniosek interesowanych Kuratorjów i w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu.

Ewentualne zgłoszenia należy nadsyłać bezpośrednio do Zarządu Bratniej Pomocy W. K. N. w Warszawie (Jezuicka 4), który udzielać będzie szczegółowych informacyj co do terminu wyjazdu.

Dyrektor Departamentu (—) W. Żłobicki.

PP. Inspektorom Szkolnym oraz Kierownictwom i Nauczycielstwu publicznych szkół powszechnych w Okręgu

— do wiadomości.

Kuratorjum zachęca Nauczycielstwo do wzięcia w miarę możności udziału w projektowanym kursie wakacyjnym języka niemieckiego w Wiedniu.

K. O. S. Ł. Nr. I. 9656/29
18 maja 1929 r.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) G. M. Szulc
Naczelnik Wydziału.

59

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 22 kwietnia 1929 r. Nr. OR. 7321 29

do P. P. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw szkół państwowych w Okręgu

w sprawie przekazywania zaliczek na uposażenie za pośrednictwem poczty.

Na zasadzie okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 12 kwietnia 1929 r. Nr. I. R. 4172/29 Kuratorjum zawadamia, że odtąd koszty (porto), powstałe przy przekazywaniu pocztą zaliczek funkcjonarjuszom państwowym, których stałe lub czasowe miejsce urzędowania znajduje się poza siedziba władzy asygnującej (Kuratorjum), ponosić będzie Skarb Państwa.

Wobec powyższego wyjaśnienia Ministerstwa okólnik podany do wiadomości w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Okr. Szkolnego Łódzkiego Nr. 2 z 1928 r., poz. 16 traci temsamem moc obowiązującą.

Naczelnik Wydziału
(—) G. M. Szulc

60
OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 7 maja 1929 r. Nr. O. 8862|29

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych, seminarjów nauczycielskich i ochroniarek, Kierownictw publicznych szkół powszechnych oraz do ogółu Nauczycielstwa w Okręgu

w sprawie Informatora o szkolnych schroniskach noclegowych.

Kuratorjum rozesłało w bieżącym miesiącu do wszystkich szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich w Okręgu po jednym egzemplarzu Informatora o szkolnych schroniskach noclegowych.

P. P. Inspektorzy Szkolni otrzymali po kilkanaście egzemplarzy Informatora celem rozesłania go do wyżej zorganizowanych szkół powszechnych.

Kuratorjum podaje powyższe do wiadomości, nadmieniając, że w związku ze znaczeniem schronisk noclegowych w akcji turystyczno-krajoznawczej Informator odda cenne usługi Nauczycielstwu przy organizowaniu wycieczek krajoznawczych dla młodzieży szkolnej.

Nadto Kuratorjum nadmienia, że w myśl zarządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 maja 1929 r. Nr. I. WF. 2988/29 Dyrekcje gimnazjów i seminarjów nauczycielskich oraz Kierownictwa publicznych szkół powszechnych, w których szkolne schroniska noclegowe zorganizowano, obowiązane są do prowadzenia na drukach sprawozdawczych szczegółowych wykazów zatrzymujących się wycieczek w danem schronisku noclegowem.

Naczelnik Wydziału
(—) G. M. Szulc.

61
OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 15 maja 1929 r. Nr. O. 9448|29

do P. P. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw tych szkół w Okręgu, których uczniom (-enicom) przysługuje prawo korzystania ze zniżek kolejowych,

w sprawie zniżek kolejowych dla młodzieży szkolnej w czasie świąt prawosławnych i żydowskich.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego reskryptem z dnia 10 maja 1929 r. Nr. II. 12147/29 wyjaśniło, że w czasie feryj świątecznych wyznań prawosławnego i mojżeszowego Dyrekcje szkół mogą wydawać młodzieży zaświadczenia, uprawniające do uzyskania zniżek kolejowych, o ile młodzież ta nie korzystała ze zniżek w czasie analogicznych świąt wyznania rzymsko-katolickiego.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) G. M. Szulc
Naczelnik Wydziału.

62
OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego
z dnia 16 maja 1929 r. Nr. O. 7717|29
do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj i Kierowników szkół oraz ogółu Nauczycielstwa w Okręgu
w sprawie kursu jedwabnictwa w Warszawie.

W drugiej połowie czerwca r. b. odbędzie się w Warszawie staraniem Związku Organizacyj Jedwabniczych w Polsce i Towarzystwa Popierania Jedwabnictwa w Polsce dwutygodniowy kurs jedwabnictwa.

Przy kursie zorganizowana będzie wzorowa pokazowa hodowla jedwabników.

Kurs obejmie w skróceniu całokształt hodowli jedwabników i da ogólne pojęcie o jedwabnictwie.

Opłata wynosi 20 złotych. Dla nauczycieli, urzędników i młodzieży uczącej się 10 zł. (uwzględnieni będą również słuchacze bezpłatni).

Kuratorjum uważa za pożądane, aby z każdego powiatu przynajmniej jeden nauczyciel, interesujący się jedwabnictwem, wziął udział w kursie.

Kuratorjum upoważnia równocześnie P. P. Inspektorów Szkolnych do udzielania urlopów tym nauczycielom (-kom), którzy (-e) pragną wziąć udział w kursie. W każdym powiecie może otrzymać urlop 2 nauczycieli (-ki).

Poniżej Kuratorjum podaje program kursu jedwabnictwa.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) G. M. Szulc
Naczelnik Wydziału.

PROGRAM SZCZEGÓŁOWY KURSU O JEDWABNICTWIE.

I. Wstęp.

1. Historja jedwabnictwa.
2. Światowa produkcja jedwabiu szlachetnego i geografja hodowli jedwabnika.
3. Próby dotychczasowe rozwoju jedwabnictwa w Polsce.
4. Konieczne warunki dla prowadzenia hodowli jedwabników.

II. Hodowla morwy.

1. Drzewo morwowe, jego cechy rozpoznawcze i odmiany.
2. Uprawa morwy: gleba, wystawa, sianie, sadzenie.
3. Uprawa morwy dla celów hodowli jedwabnika: formy drzew morwowych, szkółki, plantacje, obsadzanie zagród, miedz, dróg polnych, żywopłoty.
4. Zbiór i wydajność liścia, użytkowanie owoców, zbiór nasion.

III. Hodowla jedwabnika.

1. Anatomja i morfologja jedwabnika, cztery przemiany jego życia, budowa gąsienicy, organa wydzielające włókno, oprzędzanie się, produkcja greny.

2. Przygotowanie do hodowli: obliczanie wielkości hodowli, zamawianie greny, wychowalnia i jej urządzenie: wylęgarnia i półki wyrostowe, higjena hodowli.
3. Prowadzenie hodowli: ożywianie greny, 5 okresów życia gąsienicy: karmienie, oczyszczanie, rozrzedzanie i pielęgnowanie gąsienic.
4. Oprzędzanie się gąsienicy: oprzędniki, zbiór oprzędów, ich zamarzanie i gatunkowanie.
5. Choroby jedwabnika i środki zapobiegawcze przeciwko chorobom.

IV. Krótkie pojęcie o włóknie.

1. Włókno jedwabiu: jego własności, różnica pomiędzy jedwabiem szlachetnym, a innemi gatunkami włókien, a szczególnie porównanie z jedwabiem sztucznym.
2. Odwijanie oprzędów: grena, jej cechy i dalsze uszlachetnienia włókna, jak odklejanie, obciążanie, farbowanie, drukowanie.
3. Przędzalnictwo i tkactwo jedwabiu, pospolitsze tkaniny jedwabne.

V. Propaganda jedwabnictwa w Polsce.

1. Możliwości rozpowszechnienia jedwabnictwa w Polsce.
2. Najracjonalniejsze wykorzystanie i zastosowanie morwy.
3. Kalkulacja hodowli.
4. Organizowanie hodowli pokazowych przy szkołach, kółkach rolniczych i t. p.

63

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 16 maja 1929 r. Nr. O. 7721|29

do PP. Inspektorów Szkolnych oraz Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół w Okręgu

w sprawie nielegalnego obrotu sacharyną.

Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. o sztucznych środkach słodzących (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 797) wprowadzono zakaz obrotu sacharyną na obszarze Rzeczypospolitej. Mimo formalnego zakazu nielegalny wyrób i sprzedaż sacharyny rozwija się w kraju na szeroką skalę, wyrządzając Skarbowi Państwa, nieuświadomionym konsumentom oraz przemysłowi cukrowniczemu poważne szkody i straty.

Według otrzymanych przez Ministerstwo Skarbu informacyj głównymi konsumentami sacharyny mają być mniej zamożne warstwy, a w szczególności ludność wiejska w województwach wschodnich i południowych. Włościanie zaopatrują się w sacharynę podczas targów u agentów, krążących wśród przyjezdnych. Ludność wiejska stosuje spożycie sacharyny w swoich domach z powodu braku należytego uświadomienia.

Akcja przeciwko nielegalnemu handlowi sacharyną może dać pomyślne wyniki, jeśli nauczycielstwo uświadomi przez szkoły ludność o szkodliwości używania sacharyny do celów jadalnych i o korzyściach dla organizmu ludzkiego, płynących ze spożycia cukru i wyrobów cukrowych.

Szkoła może przez młodzież trafić do kół rodzinnych, nauka zaś przyrody i higjeny, a także nauka geografji przy omawianiu naszego przemysłu cukrowniczego nastręczy sposobność do omówienia szkodliwości używania sacharyny do celów jadalnych.

Opierając się na zarządzeniu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17 kwietnia 1929 r. Nr. II. 10739/29, Kuratorjum zwraca się do PP. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj i Kierownictw szkół oraz do Nauczycielstwa w Okręgu z wezwaniem, aby zechcieli odpowiednio wpływać na ludność i uświadamiali ją o szkodliwości używania sacharyny.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) G. M. Szulc
Naczelnik Wydziału.

64

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 17 maja 1929 r. Nr. O. 9213/29

do PP. Inspektorów Szkolnych i Kierownictw publicznych szkół powszechnych w Okręgu

w sprawie ulg kolejowych dla absolwentów szkół powszechnych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego reskryptem z dnia 6 maja 1929 r. Nr. II. 9436/29 wyjaśniło, co następuje:

„Wprawdzie okólnik Ministerstwa z dnia 2 czerwca 1923 roku Nr. 3573/II (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10/111, poz. 87), mówiąc o wychowańcach zakładów naukowych, nie wspomina o absolwentach, to jednak w tych wypadkach, gdy przejazd koleją do miejsca stałego zamieszkania, czy też na wypoczynek letni następuje w **związku** z ukończeniem zakładu, a więc bezpośrednio po otrzymaniu świadectwa, należy wymieniony okólnik ze względów słuszności interpretować na korzyść interesowanych".

Za Kuratora Okręgu Szkolnego
(—) G. M. Szulc
Naczelnik Wydziału.

65

KOMUNIKAT

w sprawie obozu letniego przysposobienia wojskowego kobiet dla nauczycielek.

Organizacja Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju organizuje w r. b. obóz letni przysposobienia wojskowego kobiet dla nauczycielek w celu wyszkolenia sił instruktorskich, uprawnionych do objęcia stanowiska komendantek hufców szkolnych i oddziałów p. w. k.

Termin trwania obozu od 3 sierpnia do 1 września.

Warunki przyjęcia: podpisanie zobowiązania do mm. rocznej pracy w miejscu swego zamieszkania w ilości minimum 2 godzin tygodniowo.

Opinja władz szkolnych.

Wpłacenie 25 zł. wpisowego.

Kandydatki z pośród nauczycielek tych szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych, gdzie hufce szkolne są zorganizowane lub w toku organizacji mają pierwszeństwo.

Uczestnikom obozu przysługuje prawo 2-ch bezpłatnych przejazdów kolejowych, które wydają na obóz miejscowe Komendy Obwodowe P. W. za okazaniem zawiadomienia o przyjęciu; na przejazd z obozu — Komenda Obozu.

Zgłoszenia na obóz z poszczególnych Okręgów Korpusu przyjmują do dnia 28 czerwca:

z O. K. I — Komenda Okręgowa Organizacji Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju, Warszawa — Bednarska 23, m. 46,

z O. K. II — p. Podhorska Marja — Lublin, ul. Powiatowa 3, m. 12,

z O. K. III — p. Piwońska Halina — Wilno, ul. Wiwulskiego 29,

z O. K. IV — K-da Koła Lokalnego P. W. K. w Łodzi, ul. Narutowicza 77, Szkoła Przemysłowo-Handlowa,

z O. K. V — p. Zarembina Helena — Kraków, Al. Krasińskiego 32,

z O. K. VI — p. Wasilewska Halina — Lwów, Zadworzańska 49,

z O. K. VII — p. Chocianowiczówna Irena — Poznań, ul. Małeckiego 11,

z O. K. VIII — p. Kozłowska Irena — Toruń, ul. Słowackiego 37-a,

z O. K. IX — p. Stefańska Zofja — Brześć n/B., ul. Steckiewicza, dom Winertów,

z O. K. X — do dnia 1.VI — p. Stokowska Wiktorja — Przemyśl, ul. Bartosza Głowackiego 4,

po 1 czerwca — Zarząd Organizacji Przysp. Kobiet do Obrony Kraju — Warszawa, ul. Bednarska 23, m. 46.

Warszawa, dnia 13 maja 1929 r.

66
KONKURS.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego ogłasza niniejszem konkurs na stanowisko kierownika 7-kl. publicznej szkoły powszechnej w Dąbiu, powiatu kolskiego. Przy szkole jest mieszkanie dla kierownika, złożone z 3 pokoi i kuchni.

Kandydaci na powyższą posadę winni odpowiadać warunkom ust. 1 art. 12 względnie ust. 3 art. 147 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462).

Należycie udokumentowane podania, skierowane do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego w Łodzi, wnosić należy w drodze służbowej do dnia 15 lipca 1929 r. do Pana Inspektora Szkolnego w Kole.

67

RUCH SŁUŻBOWY.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej postanowieniem z dnia 11 kwietnia 1929 r. zamianował p. o. Kuratora Okręgu Szkolnego Łódzkiego, p. **Jerzego Gadomskiego,** Kuratorem Okręgu Szkolnego Łódzkiego w IV st. sł.

Pan Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przeniósł z dniem 1-ym maja 1929 r. na skutek prośby:

1) urzędnika X st. sł. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego, **Jana Piechocińskiego,** na równorzędne stanowisko do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego w tym samym stopniu służbowym.

2) urzędnika X st. sł. w Państwowem Seminarjum Nauczycielskiem w Łowiczu, **Zygmunta Gawrońskiego,** na równorzędne stanowisko do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego w tym samym stopniu służbowym.

Szkolnictwo powszechne.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego zamianował z dniem 1 sierpnia 1929 r.,

1) nauczyciela i p. o. kierownika 2-kl. publ. szkoły powsz. w Górkach Dużych, **Walentego Jędrzejewskiego,** kierownikiem 2-kl. publ. szkoły powsz. w Górkach Dużych, pow. łódzkiego.

2) nauczyciela i p. o. 2-kl. publ. szkoły powsz. w Józefowie, **Ludwika Otockiego**, kierownikiem 2-kl. szkoły powsz. w Józefowie, pow. łódzkiego.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego przeniósł z dniem 1 maja 1929 r. na skutek prośby:

1) naucz. publ. szkoły powsz. Nr. 23 w Łodzi, **Henrykę Kaliszównę,** do publ. szkoły powsz. Nr. 57 w Łodzi,

2) naucz. publ. powsz. w Gadce Starej, pow. łódzkiego, **Antoninę Marczyńską.** do publ. szkoły powsz. w Wodzinie Prywatnym, pow. łódzkiego,

3) naucz. publ. szkoły powsz. w Wodzinie Prywatnym, pow. łódzkiego, **Wandę Siutowiczową,** do publ. szkoły w Gadce Starej, pow. łódzkiego,

4) naucz publ. szkoły powsz. w Dębie, pow. radomskowskiego, **Marję Ujmową**, do publ. szkoły powsz. w Lefranowie, pow. radomskowskiego.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego przeniósł z dn. 10 maja 1929 r. na skutek prośby:

naucz publ. szkoły powsz. w Kłudzicach, pow. piotrkowskiego, **Józefę Lubasównę,** do publ. szkoły powsz. w Rajsku Dużem, pow. piotrkowskiego.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

68

WYDAWNICTWA.

Wykaz książek, zakupionych i otrzymanych w darze przez Państwową Centralną Bibljotekę Pedagogiczną w Łodzi:

Nr. inwent.

6151. Statut Towarzystwa Robót Ręcznych.
6152. **Minkiewicz R.** — Dogmatyzm i autorytet w nauce i nauczaniu.
6153. **Rybka E.** — Ćwiczenia z globusem w szkole średniej.
6154. **Zarychta A.** — Rycerski sport. Podręcznik łucznika.
6155. **Kasprowiczowa i Kruszewska.** — Pieśń w szkole. III r. naucz.
6156. **Dembiński B.** — Albert Sorel.
6157. **Kutrzeba S.** — Sejm walny Rzp. Polskiej.
6158. **Frankowski.** — Sztuka ludu polskiego.
6159. Szkoły wyższe Rzp. Polskiej.
6160. **Górnicki Ł.** — Dworzanin polski.
6161. **Dąbkowski P.** — Zarys prawa polskiego prywatnego.
6162. **Weyssenhof J.** — Sprawa Dołęgi.

Nr. inwent.

6163. **Feldman J.** — Czasy saskie.
6164. **Mościcki H.** — Wskazówki praktyczne dla naucz. historji.
6165. **Ogniew M.** — Pamiętnik Kosti Riabcewa.
6166. **Rogowska-Falska M.** — Zakład wychowawczy „Nasz Dom".
6167. **Karpińska A.** — Co każdy wiedzieć powinien o naszej archeologji przeddziejowej.
6168. **Glöckel O.** — Das österreichische Schulwesen.
6169. **Życka L.** — Początkowe ćwiczenia do nauki popr. pisania.
6170. **Domaniewski J.** — Pogadanki przyrodnicze dla kl. I szk. średn.
6171. **Buzathowa M.** — Podręcznik higjeny publ. szkolnej.
6172. **Sierpiński W.** — Teorja liczb niewymiernych.
6173. **Rauch-Sobolewska J.** — Pogadanki o higjenie.
6174. **Key Ellen.** — Stulecie dziecka.
6175. **Weinfeld I.** — Skarbowość polska.
6176. **Ehrlich Ludwik.** — Gdańsk.
6177. **Thullie K.** — Katechizm relig. katol.
6178. **Fularski M.** — Przysposobienie wojskowe u obcych.
6179. **Tretiak A.** — Literatura angielska w okresie romantyzmu.
6180. **Tomanek i Trater.** — Tematy do księgowości. Cz. I.
6181. **Zieliński T.** — Sofokles i jego twórczość tragiczna.
6182. **Starzyński S.** — Współczesny ustrój Polski i innych państw słow.
6183. **Chrząszczewska i Warnkówna.** — Rok czytania.
6184. **Bychowski.** — Psychoanaliza.
6185. **Sikorski W.** — Nad Wisłą i Wkrą.
6186. Lenseiguement prim. dans la Rep. Polonaise.
6187. Elementary Schools in Poland.
6188. **Chałasiński J.** — Wychowanie w domu obcym.
6189. Gedenkschrift aus Anlass d. 207. Bestehens d. d. Gymn. zu Lodz.
6190. **Grundel F.** — Die Mathematik an den deutschen höheren Schulen. T. I.
6191. Zagadnienia gospodarcze Polski Współczesnej.
6192. **Wisz M.** — Batik.
6193. **Adamski W.** — Zarys socjologji stosowanej.
6194. **Bobkowska W.** — Nowe prądy w pol. szkol. lud. na pocz. 19 w.
6195. **Bilikiewicz T.** — Zagadnienie życia w świetle zasad psychol.
6196. **Förster F.** — Szkoła i charakter.
6197. **Zarzecki L.** — Wychowanie narodowe.
6198. **Kudelka W.** — Wiadomości z botaniki.
6199. **Maklowicz J.** — Nauka wiary i obyczajów.
6200. **Bzowski K.** — Geografja Polski.
6201. **Rosenberg D.** — Podręcznik gimnastyki.
6202. **Sokołowski J.** — Ochrona ptaków.
6203. **Kuśmierski F.** — Konstrukcje wyrobów drewnianych. Cz. I.
6204. Druki Kaliskie.
6205. **Łoś J.** — Zasady ortografji.
6206. **Makłowicz J.** — Wybór przykładów do nauki wiary i obycz.
6207. **Janik M.** — Dzieje Polaków na Syberji.
6208. **Quesnay F.** — Pisma wybrane.
6209. **Kenner A.** — Aus alter u. neuer Zeit. I. Band.
6210. **Müller-Freienfals.** — Erziehung zur Kunst.
6211. **Lüttge E.** — Die Kunst des Redens.
6212. **Bernfeld S.** — Sisyphos oder d. Grenzen d. Erziehung.

Nr. inwent.

6213. **Schmeing K.** — Freie Rede.
6214. **Drach E.** — Die redenden Künste.
6215. **Kraszewski J. I.** — Stara baśń.
6216. **Kraszewski J. I.** — Lubonie.
6217. **Kraszewski J. I.** — Bracia Zmartwychwstańcy.
6218. **Kraszewski J. I.** — Masław.
6219. Der naue Geschichtsunterricht.
6220. **Weniger E.** — Die Grundlagen d. Geschichtsunterrichts.
6221. **Bohnstert H.** — Erlebnisunterricht u. Deutschkunde.
6222. **Rude A.** — Die neue Schule. I. Band.
6223. **Litt. T.** — Möglichkeiten u. Grenzen d. Pädagogik.
6224. **Prüfer J.** — Friedrich Fröbel.
6225. **Driesch H.** — Grundprobleme d. Psychologie.
6226. **Saupe E.** — Deutsche Pädagogen d. Neuzeit.
6227. Sprecherziehung.
6228. Sprach- Stil- u. Aufsatrzunterricht.
6229. Nas Schriftum im deutschen Unterricht.
6230. Heimatkunde u. Volkskunde, Bidende Kunst u. Musik in Verbindung mit Deutschunterricht.
6231. **Christians H.** — Sprechen u. Reden.
6232. **Dressler B.** — Geschichte d. engl. Erziehung.
6233. **Aronstein.** — Methodik d. neusprachl. Unterrichts. I Band.
6234. **Kempinsky H.** — Erlobte Dichtkunst.
6235. **Conrad E.** — Psychologische Jugendpflege.
6236. **Lietzmann W.** — Methodika d. mathem. Unterrichts. I. Band.
6237. **Dopsch A.** — Wirtschaftliche u. soziale Grundlagen d. europ. Kulturentwieklung. I. Teil.
6238. **Dopsch A.** — d-tto. II. Teil.
6239. **Bernfeld S.** — Die heutige Psychologie d. Pubertät.
6240. **Witkowski A.** — Zasady fizyki. Tom I.
6241. **Witkowski A.** — Zasady fizyki. Tom II.
6242. **Witkowski A.** — Zasady fizyki. Tom III.
6243. Sprawozdanie Komisji Ankietowej. T. I. Budownictwo mieszkan.
6244. Tom II. Cegła.
6245. Tom III. Cement.
6246. Tom IV. Drzewo.
6247. Tom V. Węgiel.
6248. Tom VI. Przemysł piekarski.
6249. Tom VII. Młynarstwo.
6250. Tom VIII. Przemysł i handel mięsny.
6251. Tom IX. Przemysł cukrowniczy.
6252. Tom X. Nawozy sztuczne.
6253. Tom XI. Nafta.
6254. Tom XII. Przemysł włókienniczy.
6255. Tom XIII. Przemysł metalurgiczny.
6256. Tom XI.
6257. **Boute u. Lietmann.** — Untersuchungen über d. eidetische Veranlagung d. Kindern u. Jugendlichen.
6258. Polska młodzież akademicka we Francji.
6259. **Bator B.** — Metamorfozy polskie.
6260. **Sikorski W.** — Gimnastyka. Cz. I.
6261. Program gimn. państw. Wydział human.

Nr. inwent.

6262. Program gimn. państw. Wydział mat.-przyrodn.
6263. **Zydler Jan.** — Zarys geom. analit.
6264. Szkoła Sztuk Pięknych w Warszawie.
6265. **Hassenpflug E.** — Obcowanie z przyrodą.
6266. **Mścisz M.** — Zarys metodyki geografji.
6267. **Znaniecki F.** — Socjologja wychowania.
6268. **Pohoska H.** — Dydaktyka historji.
6269. **Schürholz F.** — Grundlagen einer Wirtschaftspädagogik.
6270. **Bühler K.** — Die Krise d. Psychologie.
6271. **Müller Lotte.** — Vom Deutschunterricht in d. Arbeitschule.
6272. **Sprang K.** — Der Sprachhor u. seine Bedeutung f. d. Gedichtsbehandlung.
6273. **Sośnicki K.** — Zarys logiki.
6274. **Streubel R.** — Vorbereitungen f. d. Deutschunterricht. V. Teil.
6275. **Streubel R.** — d-tto. IV. Teil.
6276. **Hoffmann W.** — Die Reifezeit.
6277. **Jackowski M.** — Leitfaden d. Vermessungskunde.
6278. **Osmolski W.** — Zaniedbane drogi wychowawcze.
6279. Program gimn. państw. Wydział humanist.
6280. Program gimn. państw. Wydział mat.-przyrodn.
6281. **Guillaume P.** — L'imitation chez l'enfant.
6282. **Meinecke Fr.** — Pörsenlichkeit u. geschichtliche Welt.
6283. **Jotsaw.** — Z Łodzi do Wschodnich Karpat.
6284. Rozporządzenia i okólniki w sprawach hig. szkoln.
6285. Reforma ustroju szkolnictwa w Polsce.
6286. **Witkowski S.** — Historjografja grecka. Tom I.
6287. **Witkowski S.** — Historjografja grecka. Tom II.
6288. **Witkowski S.** — Historjografja grecka. Tom III.
6289. **Tommasini Fr.** — Odrodzenie Polski.
6290. **Tumlirz O.** — Das Wesen d. Frage.
6291. **Roloff H.** — Über Eignung u. Bewärng.
6292. **Giese F.** — Die öffentliche Persönlichkeit.
6293. **Parkhurst H.** — Wykształcenie według planu daltońskiego.
6294. **Konopnicka M. i Z. Noskowski.** — Śpiewnik. Zeszyt I.
6295. **Konopnicka M. i Z. Noskowski.** — Śpiewnik. Zeszyt II.
6296. **Mann M.** — Jak się uczyć literatury i języka włoskiego.
6297. Czy bibljoteka Jagiellońska ma upaść?
6298. **Pragłowski K.** — Człowiek silnej woli.
6299. **Czartkowski A.** — Ćwiczenia z anatomji roślin. I.
6300. **Niewiadomski S.** — Stanisław Moniuszko.
6301. **Coeuroy A.** — Dzieje muzyki francuskiej.
6302. **Szopski F.** — Władysław Żeleński.
6303. **Opieński H.** — Ignacy Paderewski.
6304. **Wieniawski A.** — Ludomir Różycki.
6305. **Stromenger K.** — Franciszek Szubert.
6306. **Wasylewski S.** — Portret kobiecy w XVIII w.
6307. **Żahorska S.** — Matejko.
6308. **Rutkowski S.** — Edward Wittig.
6309. **Woźnicki S.** — Władysław Skoczylas.
6310. **Szydłowski T.** — Jacek Malczewski.
6311. **Treter M.** — Konrad Krzyżanowski.
6312. **Tatarkiewicz W.** — Aleksander Orłowski.

Nr. inwent.

6313. **Husarski W.** — Karykatura w Polsce.
6314. **Sterling M.** — Jan Stanisławski.
6315. **Tatarkiewicz W.** — Michał Płoński.
6316. **Piątkowski H.** — Władysław Czachórski.
6317. **Rutkowski S.** — Jacek Malczewski.
6318. **Kozicki W.** — Henryk Rodakowski.
6319. **Winkler K.** — Formiści polscy.
6320. **Zahorska S.** — Eugenjusz Żak.
6321. **Koricki W.** — Władysław Jarocki.
6322. **Frankowski E.** — Sztuka ludu polskiego.
6323. **Czyżewski T.** — Władysław Ślewiński.
6324. **Frankowski E.** — Kalendarz Obrzędowy ludu polskiego.
6325. **Lapie P.** — Pédagogie française.
6326. **Levy P.** — L'education rationelle de la volonte.
6327. **Dyboski W.** — Badania zdolności fizycznej.
6328. **Müller-Lage Dr.** — Racontez-encore.
6329. **Achtuch K.** — Langhing Tearhors Langhing Pupils.
6330. **Bujak F.** — Co Polska traci wskutek niedost. uprawiania nauki.
6331. **Żeromski.** — Sprawa Kasy Mianowskiego.
6332. **Malczewski A.** — Marja. Opr. Młodożeniec.
6333. **Słowacki J.** — Kordjan. Godzina Myśli. Opr. Boleski.
6334. **Wyspiański S.** — Wesele. Opr. Płoszowski.
6335. **Mickiewicz A.** — Pan Tadeusz. Opr. J. N. Miller. Tekst.
6336. **Mickiewicz A.** — Pan Tadeusz. Przypisy i objaśnienia.
6337. **Kochanowski J.** — Treny. Opr. Adamczewski.
6338. **Mickiewicz A.** — Dziady wileńskie. Opr. Schipper.
6339. **Słowacki J.** — Lilla Weneda. Opr. Szydłowski.
6340. **Asnyk A.** — Wybór poezyj. Opr. Górski.
6341. **Krasiński Z.** — Nie-Boska Komedja. Opr. Suchodolski.
6342. **Słowacki J.** — Anhelli. Opr. Boleski.
6343. **Rauh S.** — Deutsche Spracherziehung in d. Schule.
6344. **Rauh S.** — Die Grundfragen des deutschen Unterrichts.
6345. **Byron J.** — Manfred. Kain.
6346. **Szarzyński M.** — Rytmy.
6347. **Makuszyński K.** — Po mlecznej drodze.
6348. **Makuszyński K.** — Król Azis.
6349. **Kaweran.** — Alter u. neuer Geschichtsunterricht.
6350. **Kraszewski J. I.** — Boleszczyce.
6351. **Kraszewski J. I.** — Królewscy synowie.
6352. **Kraszewski J. I.** — Historja o Petrku Właście.
6353. **Kraszewski J. I.** — Stach z Konar.
6354. **Chomicz P.** — Hoene Wroński w Polsce i zagranicą.
6355. **Antin A.** — Autorité et discipline en matiére de l'éducation.
6356. Muzea regjonalne.
6357. **Deb E.** — Nouveau Cours pratique de française.
6358. **Bień i Cierniak.** — Teatry ludowe w Polsce.
6359. **Orvieto L.** — Opowiadania z dawnych czasów.
6360. **Dembowski J.** — Szkice biologiczne.
6361. **Parkhurst H.** — Wykształcenie według planu Daltońskiego.
6362. **Verne H.** — Muzeum Luwru.
6363. Bank Polski. 1828—1928.
6364. **Mościcki i Dzwonkowski.** — Parlament Rzp. Polskiej.

Nr. inwent.
6365. Szkoły powszechne Rzp. Polskiej w r. szk. 1925/26.
6366. **Dubail Général.** — De Liege a Verdun.
6367. **Fayolle M. et G. Dubail.** — De laSomme au Rhin.
6368. **Kukulski.** — Stanisław Staszic.
6369. Dziesięt lat Odrodzonej Polski w życiu pow. łódzkiego.
6370. **Schwartz.** — Pädagogisches Lewikon. I Band.
6371. **S chwartz.** — Pädagogisches Lewikon. II Band.
6375. **Seweryn T.** — Krakowskie skrzynie malowane.
6376. Entwurt f. d. Lehrpläne d. Hauptschule.
6377. Entwurt f. d. neuen Mittelschullehrpläne. I.
6378. Krajobrazy roślinne Polski. Roślinność Tatr. I.
6379. Krajobrazy roślinne Polski. Roślinność Tatr. II.
6380. Krajobrazy roślinne Polski. Roślinność Puszczy Kampinoskiej i Pomorza.
6381. Materjały odnoszące się do działalności rządu w czasie od 15.V. 1926 r. do 31.XII 1927 r.
6385. Sztuka ludowa na Podhalu.
6386. **Fayolle Maréchal.** — Les batailles de la delivrances.
6387. **Mościcki i Dzwonkowski.** — Dziesięciolecie Odrodzenia Polskiej siły zbrojnej.

K. S. Jakubowski, Lwów:

Tadeusz Czapczyński. — Metodyka ćwiczeń stylistycznych w szkole powszechnej i średniej. Podręcznik dla nauczyciela. 1929 r.

M. Arct w Warszawie:

Zygmunt Chwiałkowski. — Algebra z licznemi zadaniami. Podręcznik na kl. IV gimn.

Krakowska Spółka Wydawnicza:

Jan Kasprowicz. — Wybór poezyj. Opracował Stefan Kołaczkowski.
Św. Augustyn. — Wyznania. Przekład Dr. Krystyny Wisłockiej-Remerowej. Wstępem i objaśnieniami zaopatrzył J. Kowalski, prof. uniw. lwowskiego.

Księgarnia „Czytaj“ w Łodzi, ul. Prez. Narutowicza Nr. 2:

Camilla del Soldato. — Powieść o czternaściorgu dzieciach.

Nasza Księgarnia, Sp. Akc. Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, Warszawa, ul. Świętokrzyska Nr. 18:

Cesarino Lupati. — Kukły Norymberskie. Cena 5 zł.
Bogdan Nawroczyński. — Swoboda i przymus w wychowaniu. Siedem rozpraw pedagogicznych. Cena 6 zł.
Piotr Pietrzykowski. — Nauczanie robót z metalu. Cena 6 zł.
Marja Tańska. — Zabawy rytmiczne bez muzyki. Cena 3 zł.
M. I. Zaleska. — Wesele zięby. Cena 1 zł. 80 gr.
Co zagrać. — Przegląd sztuczek teatralnych dla dzieci i młodzieży. Cena 40 groszy.

J. Grabowski. — Europa. Cena 1 zł. 40 gr.
J. Grabowski. — Reksio i Pucek. Cena 1 zł. 20 gr.

Ukazał się drugi nakład **„Wykresu Organizacji Władz Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej"**, opracowanego przez radcę ministerjalnego Min. Spr. Wewn., Juljana Suskiego. Wykres jest do nabycia w Administracji „Wykresu Władz Państw. Rz. P.", Warszawa, Nowy Świat 69, gmach Min. Spr. Wewn. Cena 1 egz. „Wykresu" wynosi 3 zł. 50 groszy (przy kupnie więcej niż 5 egz. — 3 zł.), podkl. na płótnie 10 zł., z wałkami do zawieszania 12 zł. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 16300.

Prenumerata roczna wynosi 6 złotych. Numer pojedyńczy 60 groszy. Należność wpłacać należy wyłącznie na konto czekowe P. K. O. Nr 65312 — Rada Szkolna Okręgowa Łódzka w Łodzi.
Warunki umieszczania ogłoszeń: Cała strona 120 zł. Pół str. 65 zł. Ćwierć str. 35 zł.
Ogłoszenia umieszcza się po zapłaceniu zgóry przypadającej należności.
Adres Redakcji i Administracji: Łódź, ul. Piotrkowska 104, Kuratorjum O. S. Ł.

Drukarnia Państwowa w Łodzi, Piotrkowska 85 — 27229/30.